

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 14.1.2014.
COM(2014) 1 final

2014/0005 (COD)

Prijedlog

UREDJE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1236/2005 o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Vijeće Europske unije u lipnju 2005. donijelo je Uredbu (EZ) br. 1236/2005 o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. Ta je Uredba stupila na snagu 30. srpnja 2006.

Povelja o temeljnim pravima Europske unije, koja je postala pravno obvezujuća stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona u prosincu 2009., primjenjuje se na institucije, tijela, urede i agencije Unije te na države članice kada provode zakonodavstvo Unije.

Europska komisija izmijenila je priloge II. i III. toj Uredbi Provedbenom uredbom (EU) br. 1352/2011 koja je stupila na snagu 21. prosinca 2011., ponajprije u cilju uspostave nadzora određenih medicinskih proizvoda radi sprječavanja upotrebe tih proizvoda za izvršenje smrtne kazne (usmrćivanje ubrizgavanjem smrtonosne injekcije). Uz tu izmjenu nalazile su se smjernice za primjenu članaka 5. i 6. Uredbe (EZ) br. 1236/2005, kako je utvrđeno Radnim dokumentom službi Komisije SEC(2011)1624 od 20. prosinca 2011.

Komisija je i započela postupak revizije Uredbe (EZ) br. 1236/2005 u cijelosti, kao odgovor posebno na Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. lipnja 2010.¹ Komisija je u proljeće 2012. objavila poziv za prikupljanje prijava u cilju uspostavljanja skupine stručnjaka za pomoć s tom revizijom. Tijekom razdoblja od srpnja 2012. do srpnja 2013. skupina stručnjaka u Bruxellesu šest se puta sastala s odgovarajućim službama Komisije.

2. REZULTATI SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA I OCJENE UTJECAJA

Nakon objave Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1352/2011 nekoliko proizvođača medicinskih proizvoda iz EU-a izrazilo je svoje neslaganje s upotrebom njihovih proizvoda za izvršenje smrtne kazne. Proizvođači iz EU-a jednog medicinskog proizvoda koji ne podliježe nadzoru izvoza, ali bi se mogao upotrebljavati za smrtonosne injekcije u Sjedinjenim Američkim Državama obavijestili su Europsku komisiju o mjerama koje su poduzeli kako bi osigurali da njihovi distributeri u trećim zemljama spriječe da se zalihe tog proizvoda upotrebljavaju za izvršenje smrtne kazne. Proizvođači izvoznici i nadležna tijela ukazali su na to da je trenutačni sustav za nadzor izvoza medicinskih proizvoda, koji čine velik broj godišnjih izvoznih transakcija, nepotrebno komplikiran.

Skupina stručnjaka pružila je vrijedan uvid tijekom postupka revizije, uglavnom u pogledu sudske prakse Europskog suda za ljudska prava i u vezi s robom koju se na tržištu prodaje kao pogodnu za provođenje zakona i koju bi se moglo upotrebljavati za mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. Ti su stručnjaci zagovarali dodatne mјere kojima bi se pomoglo spriječiti kršenje ljudskih prava, ali su i priznali da se ograničenja u vezi s trgovinom mora ocijeniti i na drugom temelju, a ne samo na temelju zabrane upotrebe opreme za potrebe provođenja zakona.

¹ Rezolucija P7_TA(2010)0236, SL C 236 E, 12.8.2011., str. 107.

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

3.1. Nadzor izvoza usmjeren na smrtnu kaznu

Od 21. prosinca 2011. Prilog III. uključuje odjeljak pod naslovom „Proizvodi koji bi se mogli uporabiti za usmrćivanje osoba ubrizgavanjem smrtonosne injekcije”. Trebalo bi primijeniti povezani nadzor izvoza radi sprečavanja upotrebe tih proizvoda za izvršenje smrtne kazne u trećim zemljama. Trenutačnim tekstrom Uredbe (EZ) br. 1236/2005 uspostavlja se režim nadzora izvoza kojim se namjerava spriječiti da se roba koju se izvozi iz EU-a upotrebljava za mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. U tu bi Uredbu radi pojašnjavanja svrhe i načina na koji se provodi nadzor trebalo umetnuti posebno poglavlje o nadzoru izvoza koje bi trebalo primijeniti u cilju sprečavanja upotrebe robe koju se nadzire za izvršenje smrtne kazne i poseban popis robe koju se nadzire, koji će se u nastavku teksta navoditi kao Prilog III.a.

Mučenje i drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje obično je nezakonito i u velikom broju slučajeva nije pojava prisutna u cijeloj zemlji, posebno s obzirom na to da se međunarodnim instrumentima bez iznimke zabranjuje mučenje i drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje. Za razliku od toga, smrtna kazna obično je omogućena zakonom ako je neka zemlja nije ukinula. Stoga je prikladno razmotriti pitanje bi li i jednu zemlju trebalo izuzeti iz nadzora usmjerenog na sprečavanje smrtne kazne.

U 1983. Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (dalje u tekstu Europska konvencija o ljudskim pravima) dopunjena je Protokolom br. 6 kojim se zabranjuje smrtna kazna. Tim se Protokolom državama dopustilo da uvedu zakonske odredbe za smrtnu kaznu u pogledu djela počinjenih u vrijeme rata ili neposredne ratne opasnosti. Protokolom br. 13 smrtna je kazna 2003. zabranjena u svim okolnostima. Te su Protokole ratificirale države članice EU-a, kao i niz drugih država koje su članice Vijeća Europe. Albanija, Andora, Bosna i Hercegovina, Gruzija, Island, Lihtenštajn, bivša jugoslavenska republika Makedonija, Republika Moldova, Crna Gora, Norveška, San Marino, Srbija, Švicarska, Turska i Ukrajina ratificirale su ih i ukinule smrtnu kaznu u svim okolnostima. Armenija i Azerbajdžan ratificirali su samo Protokol br. 6.

Opća skupština UN-a 1989. donijela je i proglašila Drugi neobvezni protokol Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima kojemu je cilj ukidanje smrtne kazne. Države stranke tog Protokola obvezuju se ukinuti smrtnu kaznu, ali člankom 2. dopušta im se da izraze zadršku, u trenutku ratifikacije ili pristupanja, kojom se predviđa primjena smrtne kazne na temelju osude za najteža kaznena djela vojne prirode počinjena u vrijeme rata. Uz države članice EU-a i niz ostalih europskih država, Argentina, Australija, Benin, Bolivija, Kanada, Kabo Verde, Kolumbija, Kostarika, Džibuti, Ekvador, Gvineja Bisau, Honduras, Kirgistan, Liberija, Madagaskar, Meksiko, Mongolija, Mozambik, Namibija, Nepal, Novi Zeland, Nikaragva, Panama, Paragvaj, Filipini, Ruanda, Sveti Toma i Prinsipe, Sejšeli, Južna Afrika, Timor-Leste, Turkmenistan, Urugvaj, Uzbekistan i Venezuela postali su stranke tog Protokola bez zadrške. Pridružili su se i Azerbajdžan, Brazil i Čile, ali uz izražavanje zadrške na temelju članka 2.

S obzirom na te čvrste međunarodne obveze, bilo prema Protokolu br. 13 Europske konvencije o ljudskim pravima, bilo prema Drugom neobveznom protokolu Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, bez izražavanja zadrške prema članku 2., izvoz u države koje su stranke i jednog od tih protokola ne treba podlijegati posebnim odobrenjima radi sprečavanja upotrebe odgovarajuće robe za izvršenje smrtne kazne, nego se taj izvoz može obuhvatiti općim izvoznim odobrenjima. Ta bi odobrenja trebala podlijegati odgovarajućim uvjetima kako bi se izbjeglo preusmjeravanje robe u zemlju koja nije ukinula

smrtnu kaznu, a da je prethodno temeljito ne pregledaju nadležna tijela. Opća bi odobrenja stoga trebalo primijeniti jedino kad krajnji korisnik izvezene robe ima nastan u zemlji odredišta i kad se ne izvrši ponovni izvoz u neku drugu zemlju. Ne budu li ti uvjeti ispunjeni, nadležnim tijelima treba podnijeti zahtjev za specifično ili opće odobrenje.

3.2. Dodatne mjere u vezi s navedenom robom

U pogledu trenutačnog nadzora izvoza koji se primjenjuje u cilju sprečavanja da se roba izvezena iz EU-a upotrebljava za potrebe izvršenja smrtne kazne, mučenja ili drugog okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, predloženo je da se trenutačna trgovinska ograničenja nadopuni ograničenjima brokerskih usluga, tehničke pomoći i provoza. U tom pogledu javljaju se slični problemi prilikom ispitivanja potrebe tih ograničenja i njihove razmernosti za sprečavanje da se robu navedenu u Prilogu III.a upotrebljava za izvršenje smrtne kazne, s jedne strane, ili za sprečavanje da se robu navedenu u Prilogu III. upotrebljava za mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, s druge strane. Stoga se može izvršiti jedinstvena ocjena, iako bi se svrha i moguća izuzeća razlikovala, ako se dodatna ograničenja smatraju potrebnima i razmernima.

3.2.1. Brokerske usluge povezane s robom navedenom u Prilogu II.

U pogledu opreme ili robe navedene u Prilogu II., trenutačnim odredbama (članci 3. i 4.) već je obuhvaćena nabava tehničke pomoći, a definicijama uvoza i izvoza osigurava se da su unos i izlazak opreme ili robe koju se provodi obuhvaćeni zabranama. Pružanje brokerskih usluga u vezi s tom opremom ili robom nije zabranjeno. Na temelju definicije brokerskih usluga iz Uredbe (EZ) br. 428/2009, kojom se uspostavlja režim EU-a za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringu i provoza robe s dvojnom namjenom, brokering opreme ili robe koja se ne nalazi u EU-u može biti zabranjen. Time bi se dodala korisna dimenzija trenutačnoj zabrani kojom je obuhvaćena samo oprema ili roba koja se nalazi u EU-u. S obzirom na to da je jedini način na koji se može upotrijebiti opremu ili robu navedenu u Prilogu II. zabranjen, zabrana pružanja brokerskih usluga potrebna je i razmjerna mjera zaštite javnog morala.

3.2.2. Brokerske usluge povezane s robom navedenom u Prilogu III. ili Prilogu III.a i provoz te robe

Izvoz opreme ili robe navedene u Prilogu III. ili Prilogu III.a podliježe nadzoru. Ta oprema ili roba ima zakonitu i nezakonitu namjenu, što je svojstvo koje dijeli s robom s dvojnom namjenom koju se nadzire Uredbom (EZ) br. 428/2009. Na temelju te Uredbe pružanje brokerskih usluga ne podliježe detaljnim kontrolama niti se detaljno kontrolira svu robu koju se provodi. Nadležna tijela mogu u određenom slučaju obavijestiti brokera da dotična roba jest ili bi mogla biti, u cijelosti ili djelomično, namijenjena za razvoj, proizvodnju, upravljanje, djelovanje, održavanje, skladištenje, otkrivanje, identifikaciju ili širenje kemijskog, biološkog ili nuklearnog oružja ili drugih nuklearnih eksplozivnih naprava, odnosno za razvoj, proizvodnju, održavanje ili skladištenje projektila koji su sposobni nositi kemijsko, biološko ili nuklearno oružje. Ona na istom tom temelju mogu zabraniti provoz određene robe.

Budući da zabrane mučenja ili drugog okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja i smrtnе kazne imaju temelj u međunarodnom pravu, odgovarajuća ograničenja trgovine ne reguliraju se nikakvim međunarodnim normama. U tome je razlika između Uredbe (EZ) br. 1236/2005 i Uredbe (EZ) br. 428/2009 kojom se uspostavlja niz režima kontrole međunarodnog izvoza. S obzirom na to da se Uredba iz 2009. odnosi na međunarodnu sigurnost, prikupljanje obavještajnih informacija o kemijskom, biološkom i nuklearnom oružju i njihovim lansirnim sustavima koje provode države članice i treće zemlje

dobro je razvijeno. Međutim, u pogledu opreme ili robe koju bi se moglo upotrebljavati za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, nije vjerojatno da se provodi to prikupljanje obavještajnih informacija i nadležnim tijelima vjerojatno nedostaju podaci koji su im potrebni za obavješćivanje izvoznika o krajnjoj namjeni robe.

Ako se primjenjuju trgovinska ograničenja, ona ne bi trebala izlaziti izvan okvira razmjernenosti. Smatra se da je taj zahtjev prepreka primjeni detaljnih kontrola provoza i pružanja brokerskih usluga u vezi s opremom ili robom navedenom u Prilogu III. ili u Prilogu III.a, s obzirom na to da potonji imaju zakonite namjene, ali se mogu i upotrebljavati za mučenje i drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, odnosno za izvršenje smrtne kazne. S obzirom na to da se tim činovima krši javni moral, brokeri sa sjedištem u EU-u ne bi trebali ostvarivati koristi od promicanja trgovine niti bi ih trebali na drugi način omogućivati. Stoga bi trebala postojati zabrana pružanja brokerskih usluga za sve brokere koji su svjesni da roba koju se kontrolira namijenjena za dostavu trećoj zemlji, a koja se ne nalazi u EU-u, jest ili da bi mogla biti namijenjena za tu upotrebu. Ta bi se zabrana primjenjivala i kad bi, u izvanrednom slučaju, nadležna tijela raspolagala dostačnim podacima da brokera obavijeste o predviđenoj krajnjoj namjeni.

Roba koju se provozi koja napusti carinsko područje EU-a radi stizanja na odredište u trećoj zemlji roba je koja je poslana iz druge treće zemlje. Zabrana gospodarskom subjektu koji zna da roba jest ili bi mogla biti namijenjena za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, tipično bi se primjenjivala na gospodarski subjekt koji nema nastan u EU-u, što znači da bi se izvršavala u trećoj zemlji. S obzirom na to da podaci o krajnjem korisniku obično neće biti dostupni gospodarskim subjektima koji prevoze robu koja se provozi unutar carinskog područja EU-a, ne smatra se razmernim uvesti zabranu za prijevoznika. U skladu s time, zabrana na temelju znanja gospodarskog subjekta u vezi s predviđenom namjenom robe koju se provozi navedene u Prilogu III. ili Prilogu III.a ne bi bila primjerena.

3.2.3. Tehnička pomoć u vezi s robom iz Priloga III. ili Priloga III.a

U pogledu tehničke pomoći u vezi s robom iz Priloga III. ili Priloga III.a, trenutačno ne postoje kontrole za nabavu te pomoći za treće zemlje. Uredba (EZ) br. 428/2009 ne sadržava izričitu odredbu o tehničkoj pomoći, ali uključuje prijenos (navedene) tehnologije i softvera u definiciji izvoza. Iako „tehnička pomoć“ može imati nešto šire značenje od prijenosa tehnologije, taj prijenos podliježe detaljnim kontrolama. Uredbom (EZ) br. 428/2009 uspostavlja se niz režima kontrole međunarodnog izvoza i ona se odnosi na međunarodnu sigurnost. Njome se nastoji spriječiti širenje kemijskog, biološkog i nuklearnog oružja i njihovih lansirnih sustava. Prijenos tehnologije i softvera stoga se kontrolira kako bi se spriječilo da neka zemlja razvije vlastiti kapacitet za proizvodnju robe koju EU nadzire i koju ne bi izvozio u tu zemlju.

Uredbom (EZ) br. 1236/2005 namjerava se spriječiti nabava za određene krajnje korisnike koji bi dotičnu opremu ili robu iz EU-a upotrebljavali za mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje ili za izvršenje smrtne kazne, a ne spriječiti da neka treća zemlja stekne tehnologiju povezanu s tom opremom ili robom. Detaljne kontrole nabave tehničke pomoći u vezi s navedenom opremom ili robom ne smatraju se razmernima. S obzirom na to da smrtna kazna, mučenje i drugi oblici okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja predstavljaju kršenje javnog morala, dobavljači tehničke pomoći s nastanom u EU-u ne bi trebali ostvarivati koristi od promoviranja trgovine ili drugog omogućivanja tih činova. Stoga bi trebala postojati zabrana pružanja tehničke pomoći za sve one koji su svjesni da oprema ili roba koje se kontrolira, a s kojom je pomoć

pružena trećoj zemlji povezana, jeste ili bi mogla biti namijenjena za tu uporabu. Ta bi se zabrana primjenjivala i kad bi, u izvanrednom slučaju, nadležna tijela raspolagala dostačnim podacima da informiraju dobavljača tehničke pomoći o krajnjoj upotrebi za koju je namijenjena roba s kojom je ta pomoć povezana.

3.3. Definicija mučenja i drugog okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja

Definicija mučenja upotrijebljena za potrebe Uredbe (EZ) br. 1236/2005 preuzeta je iz Konvencije UN-a o sprečavanju mučenja i ostalog okrutnog, neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja iz 1984. Iako se temelji na tom međunarodnom instrumentu, „drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje” nije definirano u toj Konvenciji UN-a. Sudska praksa Europskog suda za ljudska prava ukazuje na to da je potrebno ponovno razmotriti definiciju iz Uredbe (EZ) br. 1236/2005. Kako je utvrđeno člankom 52. stavkom 3. Povelje o temeljnim pravima Europske unije, sve dok su u Povelji sadržana prava koja odgovaraju pravima zajamčenima Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, značaj i opseg tih prava jednaki su onima utvrđenima navedenom Konvencijom.

Definicijom iz Uredbe (EZ) br. 1236/2005 trenutačno su obuhvaćeni činovi kojima se uzrokuje „znatna bol ili patnja”, dok je u definiciji mučenja navedena „teška bol ili patnja”. Umjesto da se temelji na različitim razinama boli ili patnje, razlikom između tih vrsta činova trebalo bi se uzeti u obzir prisutnost ili odsutnost namjere da se nanese bol ili patnja i upotrebe boli ili patnje za potrebu uključenu u definiciju mučenja. U presudi od 13. prosinca 2012., Khaled El-Masri protiv BJRM-a (broj zahtjeva 39630/09), Europski sud za ljudska prava smatrao je u pogledu članka 3. Europske konvencije o ljudskim pravima i s pozivanjem na prethodnu sudsку praksu:

„196. Da bi zlostavljanje bilo obuhvaćeno opsegom članka 3., treba biti na minimalnom stupnju težine. Ocjena tog minimuma ovisi o svim okolnostima slučaja, kao što su trajanje izloženosti tom postupanju, njegovi tjelesni i duševni učinci i, u nekim slučajevima, spol, dob i zdravstveno stanje žrtve . . . Daljnji čimbenici uključuju svrhu u koju je postupanje izvršeno zajedno s namjerom ili motivacijom za njega

197. Kako bi utvrdio bi li se određeni oblik zlostavljanja trebao svrstati u mučenje, Sud mora voditi računa o razlici iz članka 3. između tog pojma i pojma nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja. Čini se da je ta razlika sadržana u Konvenciji kako bi se posebna stigma „mučenja” pripisivala jedino namjernom nečovječnom postupanju kojim se uzrokuje vrlo teška i okrutna patnja . . . Uz težinu postupanja postoji i teleološki element, kako je prepoznat u Konvenciji Ujedinjenih naroda o sprečavanju mučenja i ostalog okrutnog, neljudskog i ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja koja je stupila na snagu 26. lipnja 1987., u kojoj je mučenje definirano u smislu namjernog uzrokovanja teške boli ili patnje radi, među ostalim, dobivanja podataka, kažnjavanja ili zastrašivanja (članak 1. Konvencije Ujedinjenih naroda)”

U pogledu isključenja boli ili patnje koje proizlaze iz propisanih kazni iz obiju definicija, pojašnjenje bi bilo primjerno. Budući da je lišavanje slobode u načelu propisana kazna, Europski sud za ljudska prava smatra da je na odgovarajućoj državi članici da osigura da su uvjeti zadržavanja u skladu s poštovanjem ljudskog dostojanstva, da se načinom i metodom za izvršenje te mjere zadržanu osobu ne izvrgava muci ili patnji intenziteta koji prelazi nezaobilaznu razinu patnje koja je svojstvena zadržavanju i da su, s obzirom na praktične zahtjeve utamničenja, na odgovarajući način osigurani zdravlje i dobrobit te osobe. U sudske se praksi pokazalo da kumulativni učinci uvjeta zadržavanja mogu zajedno činiti kršenje

članka 3. Europske konvencije o ljudskim pravima, posebno u slučajevima prepunih ćelija i nehigijenskih uvjeta. U sljedećim presudama Europskog suda za ljudska prava nalaze se primjeri takvog kršenja:

- 15. srpnja 2002., V. Kalashnikov protiv Rusije (broj zahtjeva 47095/99),
- 4. veljače 2003., F. Van der Ven protiv Nizozemske (broj zahtjeva 50901/99),
- 11. ožujka 2004., P. Iorgov protiv Bugarske (broj zahtjeva 40653/98),
- 8. srpnja 2004., I. Ilašcu i drugi protiv Republike Moldove i Rusije (broj zahtjeva 48787/99),
- 20. studenoga 2008., A. Işyar protiv Bugarske (broj zahtjeva 391/03)
- 2. srpnja 2009., M. Kochetkov protiv Estonije (broj zahtjeva 41653/05),
- 16. srpnja 2009., I. Sulejmanovic protiv Italije (broj zahtjeva 22635/03),
- 10. siječnja 2012., S. Ananyev i drugi protiv Rusije (brojevi zahtjeva 42525/07 i 60800/08),
- 22. svibnja 2012., T. Idalov protiv Rusije (broj zahtjeva 5826/03).

3.4. Provedbene ili delegirane ovlasti

Uredbom (EZ) br. 1236/2005 ovlašćuje se Europsku komisiju da izmjenjuje priloge. Osim za Prilog I., Komisiji pomaže odbor koji se sastoji od predstavnika država članica. Primjenjuje se postupak ispitivanja opisan u Uredbi (EU) br. 182/2011 (u skladu s člankom 13. stavkom 1. točkom (c) te Uredbe).

Komisija je donijela prijedloge o dodjeli delegiranih i provedbenih ovlasti u području zajedničke trgovačke politike (COM(2011) 82 i COM(2011) 349). U lipnju 2013. Europski parlament i Vijeće sporazumjeli su se u vezi s budućim koracima u pogledu tih prijedloga Komisije. Očekuje se da će krajem 2013. donijeti Uredbu kojom će se, među ostalim, izmijeniti Uredba Vijeća (EZ) br. 1236/2005 kako bi se predvidjele delegirane ovlasti.

Međutim, nije riješeno pitanje bi li trebalo primijeniti hitni postupak za izmjene određenih priloga Uredbi Vijeća (EZ) br. 1236/2005. Komisija taj postupak smatra primjerenim u slučajevima kad se mijenjaju popisi zabranjene i nadzirane robe, posebno ako na tržište uđe nova oprema ili roba i bitno je primijeniti odgovarajuću mjeru hitno radi sprečavanja skupljanja zaliha tijekom razdoblja od dva mjeseca (pod pretpostavkom da to razdoblje nije produljeno) koje je dano Europskom parlamentu i Vijeću za izražavanje bilo kakvih prigovora koje imaju na tu mjeru.

Prijedlog

UREDJE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1236/2005 o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 207.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Uredba Vijeća (EZ) br. 1236/2005² odobrena je 2005., a na snagu je stupila 30. srpnja 2006. Kao odgovor na pozive Europskog parlamenta 2010. i naznake da se lijekove izvezene iz Unije upotrebljavalo za izvršenje smrtne kazne u nekoj trećoj zemlji, popisi zabranjene i nadzirane robe u prilozima II. i III. toj Uredbi izmijenjeni su Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 1352/2011.³ Komisija je uz pomoć skupine stručnjaka ponovno razmotrila potrebu za dalnjim izmjenama Uredbe (EZ) br. 1236/2005 i priloga toj Uredbi.
- (2) Povelja o temeljnim pravima Europske unije postala je pravno obvezujuća stupanjem na snagu Ugovora iz Lisabona 1. prosinca 2009.⁴ Definicija mučenja iz Uredbe (EZ) br. 1236/2005 preuzeta je iz Konvencije Ujedinjenih naroda iz 1984. protiv mučenja i ostalog okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja te je i dalje valjana. Definiciju „ostalog okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja“ koja se ne nalazi u toj Konvenciji trebalo bi izmijeniti kako bi se uskladila sa sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava. Primjereno je i razjasniti značenje pojma „propisana kazna“ u definicijama „mučenja“ i „ostalog okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja“, uzimajući u obzir tu sudsku praksu i politiku Unije u vezi s izvršenjem smrtne kazne.
- (3) Člancima 5., 6. i 7. Uredbe (EZ) br. 1236/2005 uspostavlja se sustav izvoznih odobrenja osmišljen kako bi se spriječila upotreba relevantne robe za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili ostalo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje.

² Uredba Vijeća (EZ) br. 1236/2005 od 27. lipnja 2005. o trgovini određenom robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, SL L 200, 30.7.2005., str. 1.

³ Provedbena uredba Komisije (EU) br. 1352/2011 od 20. prosinca 2011. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1236/2005 o trgovini određenom robom koja bi se mogla uporabiti za izvršenje smrtne kazne, mučenje ili drugo okrutno, neljudsko ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, SL L 338, 21.12.2011., str. 31.

⁴ SL C 303, 14.12.2007., str. 1.

- (4) Te bi mjere trebale ostati u okviru razmjernosti. Njima se, stoga, ne bi trebalo sprečavati izvoz medicinskih proizvoda koji se upotrebljavaju za zakonite terapeutske potrebe.
- (5) S obzirom na različita svojstva smrtne kazne, s jedne strane, i mučenja i ostalog okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja s druge, primjereno je uspostaviti specifičan sustav izvoznih odobrenja kako bi se spriječila upotreba određene robe za izvršenje smrtne kazne. Takvim bi sustavom trebalo uzeti u obzir činjenicu da je nekoliko zemalja ukinula smrtnu kaznu za sve zločine i u tom pogledu preuzele međunarodnu obvezu. S obzirom na rizik ponovnog izvoza u zemlje koje to nisu učinile, trebalo bi uvesti određene uvjete i zahtjeve pri izdavanju odobrenja za izvoz u zemlje koje su ukinule smrtnu kaznu. Stoga je primjereno izdati opće izvozno odobrenje zemljama koje su ukinule smrtnu kaznu za sve zločine i koje su to potvrdile međunarodnom obvezom.
- (6) Ako neka zemlja nije na taj način ukinula smrtnu kaznu, nadležna bi tijela pri ispitivanju zahtjeva za izvozno odobrenje trebala provjeriti postoji li rizik da će krajnji korisnik u zemlji odredišta upotrebljavati izvezenu robu za izvršenje te kazne. Trebalo bi uvesti primjerene uvjete i zahtjeve za nadzor prodaje ili prijenosa trećim osobama koje obavlja krajnji korisnik. Ako se izvrši nekoliko pošiljaka između istog izvoznika i krajnjeg korisnika, nadležnim bi tijelima trebalo dopustiti da povremeno revidiraju status tog krajnjeg korisnika, npr. svakih šest mjeseci, umjesto da to čine svaki put kad se izdaje odobrenje, ne dovodeći u pitanje njihovo pravo da ponište, obustave, izmijene ili opozovu neko izvozno odobrenje u skladu s člankom 9. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 1236/2005 kada je to opravdano.
- (7) Kako bi se ograničilo administrativno opterećenje za izvoznike, nadležnim bi tijelima trebalo dopustiti da izdaju izvozniku opće odobrenje za sve pošiljke medicinskih proizvoda od izvoznika do određenog krajnjeg korisnika tijekom ograničenog vremenskog razdoblja, uz određenje količine robe koju taj krajnji korisnik obično upotrebljava, ako se to smatra potrebnim. Takvo bi odobrenje u skladu s člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 1236/2005 vrijedilo ne više od dvanaest mjeseci, s mogućim produljenjem od najviše dvanaest mjeseci.
- (8) Izdavanje općeg odobrenja bilo bi primjereno i u slučajevima kad proizvođač treba izvoziti medicinske proizvode koje se nadzire Uredbom (EZ) br. 1236/2005 distributeru u zemlji koja nije ukinula smrtnu kaznu, pod uvjetom da su izvoznik i distributer sklopili pravno obvezujući sporazum kojim se od distributera zahtjeva da primjeni primjeren skup mjera kojima se osigurava da se ti medicinski proizvodi neće upotrebljavati za izvršenje smrtne kazne.
- (9) Medicinski proizvodi koji su regulirani Uredbom (EZ) br. 1236/2005 mogu podlijegati nadzoru u skladu s međunarodnim konvencijama o opojnim drogama i psihotropnim tvarima, kao što je Konvencija iz 1971. o psihotropnim tvarima. S obzirom na to da se taj nadzor ne primjenjuje radi sprečavanja upotrebe određenih medicinskih proizvoda za izvršenje smrtne kazne, nego radi sprečavanja nedopuštene trgovine drogama, trebalo bi primjeniti nadzor izvoza iz Uredbe (EZ) br. 1236/2005 kao dodatak međunarodnom nadzoru. Međutim, države članice trebalo bi ohrabriti da primijene jedinstven postupak kojim bi obuhvatile oba sustava nadzora.
- (10) Kako bi se ograničilo administrativno opterećenje za izvoznike, nadležnim tijelima trebalo bi dopustiti da izvoznicima izdaju opće odobrenje u pogledu robe koju se nadzire kako bi se spriječila upotreba dotične robe za mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje.

- (11) Nadzor izvoza u skladu s Uredbom (EZ) br. 1236/2005 ne bi se trebao primjenjivati na robu čiji se izvoz nadzire u skladu sa Zajedničkim stajalištem Vijeća 2008/944/ZVSP⁵, Uredbom Vijeća (EZ) br. 428/2009⁶ i Uredbom (EU) br. 258/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁷.
- (12) Potrebno je brokerima u Uniji zabraniti da pružaju brokerske usluge u vezi s robom čiji je izvoz i uvoz zabranjen jer takva roba nema nikakvu praktičnu namjenu osim za izvršenje smrtne kazne, mučenja ili drugog okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja. Zabrana pružanja tih usluga služi za zaštitu javnog morala.
- (13) Kad se primjenjuje nadzor izvoza, pružanje brokerskih usluga i opskrba tehničkom pomoći u vezi s bilo kojom robom s popisa trebalo bi zabraniti ako je broker ili dobavljač tehničke pomoći svjestan da dotična roba jest ili bi mogla biti upotrijebljena za izvršenje smrtne kazne, kad je primijenjen nadzor za sprečavanje upotrebe za takvu kaznu, ili za mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje, kad je namjena nadzora sprečavanje takve upotrebe. Gospodarski subjekt ima razlog sumnjati da roba jest ili bi mogla biti upotrijebljena za takvu nezakonitu upotrebu, među ostalim, ako ga je nadležno tijelo obavijestilo o tome da roba jest ili bi mogla biti upotrijebljena za tu nezakonitu upotrebu.
- (14) Treba odrediti kratko prijelazno razdoblje kako bi se gospodarskim subjektima i tijelima odgovornima za provođenje zakona dalo vremena da izmijene svoje operativne postupke radi usklađivanja i provedbe te zabrane.
- (15) Primjereno je obvezati carinska tijela na dijeljenje određenih informacija s drugim carinskim tijelima i na to da, kad otkriju zabranjen izvoz ili uvoz robe ili izvoz robe za koji nije izdano odobrenje, obavijeste odgovarajuća nadležna tijela radi kažnjavanja gospodarskog subjekta koji izvršio tu povredu.
- (16) Prikladno je razjasniti da bi, u slučajevima kad su u pitanju osobni podaci, obrada i razmjena informacija trebale biti u skladu s primjenjivim pravilima o obradi i razmjeni osobnih podataka u skladu s pravilima iz Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta⁸ i Vijeća i Uredbe (EZ) br. 45/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁹.
- (17) Radi donošenja odredaba potrebnih za primjenu Uredbe (EZ) br. 1236/2005., ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkciranju Europske unije trebalo bi delegirati Komisiji u pogledu izmjena priloga I., II., III., III.a, III.b, IV. i V. toj Uredbi. Od posebne je važnosti da Komisija u okviru svojeg rada na pripremama održava odgovarajuće savjetovanje, uključujući i ono na stručnoj razini. Prilikom pripreme i sastavljanja delegiranih akata Komisija bi trebala osigurati istovremeni,

⁵ Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme, SL L 335, 13.12.2008., str. 99.

⁶ Uredba Vijeća (EZ) br. 428/2009 od 5. svibnja 2009.o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnom namjenom, SL L 134, 29.5.2009., str. 1.

⁷ Uredba (EU) br. 258/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o provedbi članka 10. Protokola Ujedinjenih naroda o nezakonitoj proizvodnji i trgovanim vatrenim oružjem, njegovim dijelovima i komponentama te streljivom, kojim se dopunjaje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog organiziranog kriminaliteta (Protokol UN-a o vatrenom oružju) i utvrđivanju odobrenja za izvoz vatrenog oružja, njegovih dijelova i komponenata te streljiva te mjerama za njihov uvoz i provoz, SL L 94, 30.3.2012., str. 1.

⁸ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka, SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

⁹ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka, SL L 8, 12.1.2001., str. 1.

pravovremeni i odgovarajući prijenos relevantnih dokumenata Europskom parlamentu i Vijeću.

- (18) Primjereno je predvidjeti neodgodivu primjenu akta Komisije kad, u slučaju izmjene priloga II., III. ili III.a Uredbi (EZ) br. 1236/2005 postoje hitni slučajevi za koje su potrebne te izmjene.
- (19) Komisija ne nabavlja opremu za potrebe provedbe zakona jer nije odgovorna za održavanje zakona i reda, kaznene postupke ili provedbu sudskega odluka u kaznenim pitanjima. Stoga bi trebalo uspostaviti postupak kako bi se osiguralo da Komisija dobije podatke o opremi i proizvodima za provedbu zakona koji se nalaze na tržištu, a nisu na popisima, kako bi mogla osigurati da se popisi zabranjene i nadzirane robe ažuriraju radi uzimanja u obzir novog razvoja događaja. Komisija bi trebala obavijestiti nadležna tijela država članica o svakom valjano potkrijepljenom zahtjevu za dodavanje robe u Prilog. II., Prilog III. ili Prilog III.a koji je dobila od neke države članice prije nego što donese odluku da izmijeni odgovarajući Prilog,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba Vijeća (EZ) br. 1236/2005 izmjenjuje se kako slijedi:

- (1) Članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Predmet

Ovom Uredbom utvrđuju se pravila o uređenju trgovine s trećim zemljama robom koja bi se mogla koristiti za izvršenje smrtne kazne ili za mučenje ili drugo okrutno, ponižavajuće ili nečovječno postupanje ili kažnjavanje, i o uređenju pružanja brokerskih usluga i nabave tehničke pomoći u vezi s tom robom.”

- (2) Članak 2. izmjenjuje se kako slijedi:

- (a) točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećima:

„(a) „mučenje” znači svaki čin kojim se osobi namjerno nanosi teška tjelesna ili duševna bol, kako bi se od nje ili treće osobe dobio podatak ili priznanje, kako bi se ta osoba ili treća osoba kaznila za djelo koje je počinila ta osoba ili treća osoba ili za koju se sumnja da je takvo djelo počinila, ili kako bi se tu osobu ili treću osobu zastrašilo ili prisililo, ili zbog bilo kojeg drugog razloga koji se temelji na diskriminaciji bilo koje vrste, kada takvu bol ili patnju nanosi ili potiče ili dopušta službena osoba ili druga osoba koja nastupa kao službena osoba. Međutim, taj pojam ne uključuje bol ili patnju koja proizlazi samo iz propisane kazne ili koja je povezana s njome, nego uključuje bol ili patnju prouzročenu kumulativnim učincima nedostataka u uvjetima zadržavanja, kao što su skučeni uvjeti smještaja, nedostatak higijene ili medicinske skrbi i pomoći, uskraćivanje kontakta s vanjskim svijetom, ili osiromašen režim zadržavanja, neovisno o bilo kakvoj specifičnoj ili pozitivnoj namjeri osoba koje upravljaju zatvorom ili drugim mjestom zadržavanja da osobi nanesu tjelesnu ili duševnu bol, čak i ako je fizička osoba lišena slobode u skladu sa zakonom. Smrtna kazna ne smatra se propisanom kaznom ni u kojim okolnostima;

(b) „ostalo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje” znači svaki čin kojim se osobi uzrokuje teška tjelesna ili duševna bol kada takvu bol ili

patnju nanosi, potiče ili dopušta službena osoba ili druga osoba koja nastupa kao službena osoba. Međutim, taj pojam ne uključuje bol ili patnju koja proizlazi samo iz propisane kazne ili koja je povezana s njome, nego uključuje bol ili patnju prouzročenu kumulativnim učincima nedostataka u uvjetima zadržavanja, kao što su skučeni uvjeti smještaja, nedostatak higijene ili medicinske skrbi i pomoći, uskraćivanje kontakta s vanjskim svijetom, ili osiromašen režim zadržavanja, neovisno o bilo kakvoj specifičnoj ili pozitivnoj namjeri osoba koje upravljaju zatvorom ili drugim mjestom zadržavanja da osobi nanesu tjelesnu ili duševnu bol, čak i ako je fizička osoba lišena slobode u skladu sa zakonom. Smrtna kazna ne smatra se propisanom kaznom ni u kojim okolnostima;”

(b) točka (h) zamjenjuje se sljedećom:

„(h) „nadležno tijelo” znači organ jedne od država članica, naveden u Prilogu I., koji u skladu s člankom 8. odlučuje o zahtjevu za odobrenje;”

(c) sljedeće točke dodaju se nakon točke (i):

„(j) „carinsko područje Unije” znači područje u smislu članka 3. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 *;

(k) „brokerske usluge” znači:

(a) pregovaranje u vezi s transakcijama ili dogovaranje transakcija u svrhu kupnje, prodaje ili dobave odgovarajuće robe iz treće zemlje u bilo koju drugu treću zemlju, ili

(b) prodaja ili kupnja odgovarajuće robe koja se nalazi u trećoj zemlji radi prijenosa u drugu treću zemlju.

Za potrebe ove Uredbe samo pružanje pomoćnih usluga isključeno je iz ove definicije. Pomoćne usluge čine prijevoz, finansijske usluge, osiguranje ili reosiguranje, ili oglašavanje ili promidžba;

(l) „broker” znači sve fizičke ili pravne osobe ili partnerstva s boravištem ili pravnim nastanom u državi članici Unije koje pružaju usluge utvrđene pod točkom (k) iz Unije na područje treće zemlje;

(m) „dobavljač tehničke pomoći” znači sve fizičke ili pravne osobe ili partnerstva s boravištem ili pravnim nastanom u državi članici Unije koje dobavlja tehničku pomoć utvrđenu pod točkom (f) iz Unije na područje treće zemlje;

(n) „izvoznik” znači svaka fizička ili pravna osoba ili partnerstvo u čije ime se radi izvozna deklaracija, odnosno osoba koja u trenutku prihvatanja deklaracije ima ugovor s primateljem u dočinjoj trećoj zemlji i ima potrebnu ovlast za odlučivanje o slanju predmeta izvan carinskog područja Unije. Ako nije sklopljen nikakav ugovor o izvozu ili ako nositelj ugovora ne nastupa u vlastito ime, izvoznik znači osoba koja ima ovlast za odlučivanje o slanju predmeta izvan carinskog područja Unije. Ako korist od prava raspolaganja robom ima osoba s poslovnim nastanom izvan Unije na temelju ugovora na kojem se temelji izvoz, smatra se da je izvoznik ugovorna strana koja ima poslovni nastan u Uniji;

„(o) „Opće izvozno odobrenje Unije” znači odobrenje za izvoz u određene države odredišta, koje je raspoloživo svim izvoznicima koji poštuju njegove uvjete i zahtjeve za upotrebu, navedene u Prilogu III.b”;

(p) „pojedinačno izvozno odobrenje” znači odobrenje dodijeljeno jednom određenom izvozniku za jednog krajnjeg korisnika ili primatelja u trećoj zemlji, a kojim je obuhvaćeno jedna ili više roba;

(q) „globalno izvozno odobrenje” znači odobrenje dodijeljeno jednom određenom izvozniku u odnosu na vrstu robe koja vrijedi za izvoz jednom ili većem broju određenih krajnjih korisnika ili, kada je izvoznik proizvođač robe iz Priloga III.a, distributeru;

(r) „distributer” znači gospodarski subjekt koji obavlja djelatnosti veleprodaje u vezi s medicinskim proizvodima ili aktivnim tvarima, kao što su nabava medicinskih proizvoda ili aktivnih tvari od proizvođača, držanje, dobavljanje ili izvoz tih proizvoda; djelatnosti veleprodaje ne uključuju nabavu putem bolnice, ljekarnika ili medicinskog stručnjaka isključivo za potrebe opskrbljivanja javnosti medicinskim proizvodima.

* Uredba Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice, SL L 301, 19.10.1992., str. 1.”

- (3) Nakon članka 4. umeće se sljedeći članak:

„Članak 4.a

Zabrana pružanja brokerskih usluga

Brokerima se brani pružanje brokerskih usluga bilo kojoj osobi, subjektu ili tijelu u trećoj zemlji u vezi s robom s popisa u Prilogu II., neovisno o podrijetlu te robe.”

- (4) U članku 5. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za sav izvoz robe s popisa u Prilogu III. potrebno je odobrenje, neovisno o podrijetlu te robe. Međutim, odobrenje nije potrebno za robu koja samo prolazi kroz carinsko područja Unije, odnosno robu za koju nije potreban carinski odobren postupak ili upotreba osim vanjskog provoznog postupka u skladu s člankom 91. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92, uključujući skladištenje robe izvan Unije u slobodnoj zoni nadzornog tipa I. ili u slobodnom skladištu.

U Prilogu III. obuhvaćena je sljedeća roba koja bi se mogla upotrijebiti za potrebe mučenja ili drugog okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja:

- (a) roba koja se ponajprije upotrebljava za potrebe provedbe zakona; i
- (b) roba koja, uzimajući u obzir njezin dizajn i tehnička svojstva, predstavlja znatan rizik od upotrebe za mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje.

U Prilog III. nisu uključeni:

- (a) vatreno oružje koje se nadzire Uredbom (EU) br. 258/2012 Europskog Parlamenta i Vijeća;
- (b) roba s dvojnom namjenom koju se nadzire Uredbom Vijeća (EZ) br. 428/2009; i
- (c) roba koju se nadzire u skladu sa Zajedničkim stajalištem Vijeća 2008/944/ZVSP.”

- (5) U članku 6. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

- „1. U svakom pojedinačnom slučaju nadležna tijela odlučuju o zahtjevima za izdavanje odobrenja izvoza robe s popisa u Prilogu III.a , uzimajući u obzir sve odgovarajuće čimbenike, a posebno je li zahtjev za odobrenje u osnovi istovjetnog izvoza neka druga država članica odbacila u protekle tri godine, i čimbenike povezane s predviđenom krajnjom namjenom i rizikom od zloupotrebe.”
- (6) Nakon članka 7. umeće se sljedeći članak:

„Članak 7.a

Zabrana pružanja određenih usluga

1. Brokeru se brani pružanje bilo kojoj osobi, subjektu ili tijelu u trećoj zemlji brokerskih usluga u vezi s robom s popisa u Prilogu III., neovisno o podrijetlu te robe, ako taj broker zna ili ima razlog za sumnju da bilo koji dio pošiljke te robe jest ili bi mogao biti namijenjen za upotrebu za mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje u zemlji koja ne pripada carinskom području Unije.
2. Dobavljaču tehničke pomoći brani se dobavljanje bilo kojoj osobi, subjektu ili tijelu u trećoj zemlji tehničke pomoći u vezi s robom s popisa u Prilogu III., neovisno o podrijetlu te robe, ako taj dobavljač zna ili ima razlog za sumnju da dio te robe ili sva ta roba jest ili bi mogla biti namijenjena za upotrebu za mučenje ili drugo okrutno, nečovječno ili ponižavajuće postupanje ili kažnjavanje u zemlji koja ne pripada carinskom području Unije.”

- (7) Nakon članka 7.a umeće se sljedeće poglavlje:

„POGLAVLJE III.a

Roba koju bi se moglo upotrijebiti za potrebe izvršenja smrtne kazne

Članak 7.b

Zahtjev o odobrenju izvoza

1. Za svaki izvoz robe s popisa u Prilogu III.a potrebno je odobrenje neovisno o podrijetlu te robe. Međutim, odobrenje nije potrebno za robu koja samo prolazi kroz carinsko područje Unije, odnosno robu za koju nije potreban carinski odobren postupak ili upotreba osim vanjskog provoznog postupka u skladu s člankom 91. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92, uključujući skladištenje robe izvan Unije u slobodnoj zoni nadzornog tipa I. ili u slobodnom skladištu.

U Prilogu III.a obuhvaćena je roba koja bi se mogla upotrijebiti za potrebe izvršenja smrtne kazne i koja je odobrena za upotrebu za izvršenje smrtne kazne ili se zaista tako upotrebljava u jednoj ili više trećih zemalja koje nisu ukinule smrtnu kaznu. U Prilog nisu uključeni:

- (a) vatreno oružje koje se nadzire Uredbom (EU) br. 258/2012 Europskog Parlamenta i Vijeća;
- (b) roba s dvojnom namjenom koju se nadzire Uredbom Vijeća (EZ) br. 428/2009 i
- (c) roba koju se nadzire u skladu sa Zajedničkim stajalištem Vijeća 2008/944/ZVSP.

2. Ako je za izvoz medicinskih proizvoda potrebno odobrenje izvoza u skladu s ovom Uredbom, a izvoz uz to podliježe i zahtjevima o odobrenju u skladu s međunarodnom konvencijom kojom se nadziru opojne droge i psihotropne tvari, kao što je Konvencija iz 1971. o psihotropnim tvarima, države članice mogu primjeniti jedinstveni postupak za izvršavanje obveza koje su im nametnute ovom Uredbom i odgovarajućom konvencijom.

Članak 7.c

Kriteriji za izdavanje odobrenja izvoza

1. U svakom pojedinačnom slučaju nadležna tijela odlučuju o zahtjevima za izdavanje odobrenja izvoza robe s popisa u Prilogu III.a , uzimajući u obzir sve odgovarajuće čimbenike, a posebno je li zahtjev za odobrenje u osnovi istovjetnog izvoza neka druga država članica odbacila u protekle tri godine, i čimbenike povezane s predviđenom krajnjom namjenom i rizikom od zloupotrebe.
2. Nadležno tijelo ne izdaje odobrenje ako postoji opravdani razlog za sumnju da bi se robu s popisa iz Priloga III.a moglo upotrijebiti za izvršenje smrtne kazne u nekoj trećoj zemlji.
3. Sljedeće smjernice primjenjuju se za provjeru predviđene krajnje namjene i rizika od zloupotrebe:
 - 3.1. Ako proizvođač medicinskog proizvoda koji sadržava neku od aktivnih tvari s popisa u Prilogu III.a zatraži odobrenje za izvoz tog proizvoda distributeru u trećoj zemlji, nadležno tijelo ocjenjuje ugovorne obveze između izvoznika i distributera i mјere koje oni poduzimaju kako bi osigurali da se ti medicinski proizvodi neće upotrebljavati za izvršenje smrtne kazne.
 - 3.2. Ako je zatraženo odobrenje za izvoz robe s popisa u Prilogu III.a krajnjem korisniku u trećoj zemlji, nadležno tijelo ocjenjuje rizik od zloupotrebe uzimajući u obzir ugovorne obveze koje se primjenjuju i izjavu o krajnjoj namjeni koju potpisuje krajnji korisnik, ako je dostavljena takva izjava. Ako nije dostavljena nikakva izjava o krajnjoj namjeni, izvoznik je dužan dokazati tko će biti krajnji korisnik i na koji će način upotrijebiti tu robu. Ne uspije li izvoznik pružiti dostačne informacije za ocjenu rizika od zloupotrebe, smatra se da nadležno tijelo ima opravdani razlog vjerovati da bi se tu robu moglo upotrijebiti za izvršenje smrtne kazne.

Članak 7.d

Zabrana pružanja određenih usluga

1. Brokeru se brani pružanje bilo kojoj osobi, subjektu ili tijelu u trećoj zemlji brokerskih usluga u vezi s robom s popisa u Prilogu III.a, neovisno o podrijetlu te robe, ako taj broker zna ili ima razlog za sumnju da bilo koji dio pošiljke te robe jest ili bi mogao biti namijenjen za izvršenje smrtne kazne u zemlji koja ne pripada carinskom području Unije.
2. Dobavljaču tehničke pomoći brani se dobavljanje bilo kojoj osobi, subjektu ili tijelu u trećoj zemlji tehničke pomoći u vezi s robom s popisa u Prilogu III., neovisno o podrijetlu te robe, ako taj dobavljač tehničke pomoći zna ili ima razlog za sumnju da dio te robe ili sva ta roba jest ili bi mogla biti namijenjena za izvršenje smrtne kazne u zemlji koja ne pripada carinskom području Unije.”

(8) Članak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 8.

Vrste odobrenja i nadležna tijela koja ih izdaju

1. Opće izvozno odobrenje Unije za određene izvoze iz Priloga III.b uspostavlja se ovom Uredbom.

Nadležno tijelo države članice u kojoj izvoznik ima poslovni nastan može izvozniku zabraniti da upotrebljava to odobrenje u slučaju da opravdano posumnjuju u njegovu sposobnost postupanja u skladu s tim odobrenjem ili odredbama zakonodavstva o nadzoru izvoza.

Nadležna tijela država članica razmjenjuju informacije o svim izvoznicima kojima je oduzeto pravo upotrebe općeg izvoznog odobrenja Unije, osim ako utvrde da izvoznik neće pokušati izvoziti robu s popisa u Prilogu III.a kroz drugu državu članicu. Za te će se potrebe upotrebljavati siguran i kodiran sustav za razmjenu informacija.

2. Odobrenja za izvoz osim onog navedenog u stavku 1. za koje je potrebno odobrenje na temelju ove Uredbe izdaje nadležno tijelo države članice u kojoj izvoznik ima poslovni nastan, kako je navedeno u Prilogu I. To odobrenje može biti pojedinačno ili globalno odobrenje, ako se odnosi na robu s popisa u Prilogu III. ili u Prilogu III.a. Odobrenje u vezi s robom s popisa u Prilogu II. pojedinačno je odobrenje.
3. Odobrenje za uvoz za koji je potrebno odobrenje na temelju ove Uredbe izdaje nadležno tijelo države članice u kojoj muzej ima poslovni nastan, kako je navedeno u Prilogu I. Odobrenje u vezi s robom s popisa u Prilogu II. pojedinačno je odobrenje.
4. Odobrenje za dobavljanje tehničke pomoći u vezi s robom s popisa u Prilogu II. izdaje:
 - (d) nadležno tijelo države članice u kojoj pružatelj usluge ima poslovni nastan, kako je navedeno u Prilogu I., ako se pomoć pruža muzeju u trećoj zemlji; ili
 - (e) nadležno tijelo države članice u kojoj muzej ima poslovni nastan, kako je navedeno u Prilogu I., ako se pomoć pruža muzeju u Uniji.
5. Podnositelji zahtjeva nadležnim tijelima dostavljaju sve odgovarajuće informacije potrebne za njihove zahtjeve za pojedinačno ili globalno izvozno odobrenje ili za pojedinačno uvozno odobrenje kako bi nadležna tijela imala potpune podatke posebno o krajnjem korisniku, zemlji odredišta i krajnjoj namjeni robe. Odobrenje može podlijegati izjavi o krajnjoj namjeni, ako je primjereno.
6. Odstupajući od stavka 5., ako proizvođač treba izvesti medicinske proizvode distributeru, proizvođač dostavlja informacije o postignutim dogovorima i mjerama poduzetima radi sprečavanja upotrebe tih proizvoda za izvršenje smrtne kazne, o zemlji odredišta i, ako su dostupne, informacije o krajnjoj namjeni i krajnjim korisnicima robe.
7. Države članice obrađuju zahtjeve za pojedinačno ili globalno odobrenje u roku koji je određen nacionalnim pravom ili praksom.”
- (9) U članku 11. dodaje se sljedeći stavak:
 - „5. Sve obavijesti zatražene na temelju ovog članka dostavljaju se sigurnim i kodiranim sustavom za razmjenu informacija.”
- (10) Nakon članka 11. umeće se sljedeći članak:

,,Članak 11.a

Razmjena informacija carinskih tijela

1. Za potrebe carinskog upravljanja rizikom, carinska tijela dijele odgovarajuće informacije u skladu s člankom 4.g Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93. *
2. Carinska tijela obavješćuju nadležna tijela odgovarajućih država članica kad se izvrši izvoz ili uvoz robe koja je zabranjena člankom 3. ili 4. Carinska tijela ta nadležna tijela obavješćuju i u slučaju izvoza bez odobrenja kako je navedeno u članku 5. ili 7.b.

*-Uredba Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice, SL L 253, 11.10.1993., str. 1.”

(11) Članak 12. zamjenjuje se sljedećim:

,,Članak 12.

Izmjena prilogâ

Komisija je ovlaštena, u skladu s člankom 15.a, donositi delegirane akte radi izmjena priloga I., II., III., III.a, III.b, IV. i V. Podaci u Prilogu I. u vezi s nadležnim tijelima država članica izmjenjuju se na temelju informacija koje dostave države članice.

Kada je to nužno u hitnim slučajevima, u slučaju izmjena priloga II., III. ili III.a, postupak predviđen člankom 15.b primjenjuje se na delegirane akte donesene na temelju ovog članka.”

(12) Nakon članka 12. umeće se sljedeći članak:

,,Članak 12.a

Zahtjevi za dodavanje robe na jedan od popisa robe

1. Svaka država članica može Komisiji uputiti valjano potkrijepljen zahtjev da se roba osmišljena ili stavljen na tržište za provedbu zakona doda u Prilog II., Prilog III. ili Prilog III.a. Takav zahtjev uključuje
 - (f) informacije o dizajnu i svojstvima robe;
 - (g) informacije o svim namjenama za koje se roba može koristiti; i
 - (h) informacije o međunarodnim ili nacionalnim pravilima koja bi bila povrijeđena kad bi se ta roba upotrijebila za provedbu zakona.
2. Komisija može u roku od tri mjeseca zatražiti od države članice podnositeljice zahtjeva da dostavi dodatne informacije ako smatra da je u zahtjevu zanemarena jedna ili više odgovarajućih točaka ili da su potrebne dodatne informacije o jednoj ili više odgovarajućih točaka. Komisija priopćuje o kojim je točkama potrebno dostaviti dodatne informacije.
3. Bude li smatrala da nema potrebe zatražiti dodatne informacije ili, ako je to primjenjivo, nakon primanja dodatnih informacija koje je zatražila, Komisija u roku od šest mjeseci pokreće postupak za donošenje zatraženih izmjena ili obavješćuje državu članicu podnositeljicu zahtjeva o razlozima zbog kojih to neće učiniti.”

(13) Nakon članka 13. umeće se sljedeći članak:

„Članak 13.a

Obrada osobnih podataka

Osobni podatci obrađuju se i razmjenjuju u skladu s pravilima iz Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća * i Uredbe (EZ) br. 45/2011 Europskog parlamenta i Vijeća **.

* Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka, SL L 281, 23.11.1995., str. 31.

** Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka, SL L 8, 12.1.2001., str. 1.”

- (14) Članak 15. briše se.
- (15) Nakon članka 15. umeće se sljedeći članak:

„Članak 15.a

Izvršenje delegiranja

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Delegiranje ovlasti iz članka 12. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina od Komisija sastavlja izvješće u pogledu delegiranja ovlasti najkasnije devet mjeseci prije isteka petogodišnjeg razdoblja. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće usprotive takvom produljenju najkasnije tri mjeseca prije isteka svakog razdoblja.
3. Delegiranje ovlasti navedeno u članku 12. u bilo kojem trenutku mogu opozvati Europski parlament ili Vijeće. Odlukom o opozivu prestaje delegiranje ovlasti navedeno u toj odluci. Ona stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave odluke u *Službenom listu Europske unije* ili od kasnijeg dana utvrđenog u odluci. Odluka nema utjecaja na valjanost bilo kojeg delegiranog akta koji je već na snazi.
4. Čim Komisija doneše delegirani akt, ona o njemu istovremeno obavješćuje Europski parlament i Vijeće.
5. Delegirani akt donesen u skladu s člankom 12. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće ne izraze prigovor u roku od dva mjeseca od obavijesti Europskom parlamentu ili Vijeću o tome aktu ili ako su prije isteka navedenog roka Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće izraziti prigovore. Na inicijativu Europskoga parlamenta ili Vijeća navedeni se rok produljuje za dva mjeseca.

Članak 15.b

Hitni postupak

1. Delegirani akti, doneseni prema ovome članku, stupaju na snagu bez odlaganja i primjenjuju se sve dok se ne uloži prigovor u skladu sa stavkom 2. U priopćenju Europskome parlamentu i Vijeću o delegiranom aktu navode se razlozi za korištenje hitnog postupka.

2. Europski parlament ili Vijeće mogu uložiti prigovor na delegirani akt u skladu s postupkom navedenim u članku 15.a stavku 5. U tom slučaju nakon priopćenja odluke Europskog parlamenta ili Vijeća o ulaganju prigovora, Komisija bez odlaganja opoziva akt.”

(15) Prilozi se izmjenjuju kako slijedi:

- (a) u Prilogu III. briše se stavak 4.
- (b) dodaje se novi Prilog III.a čiji se tekst nalazi u Prilogu I. ovoj Uredbi.
- (c) dodaje se novi Prilog III.b čiji se tekst nalazi u Prilogu II. ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 1. točka 6. i, u slučaju da se umeće članak 7.d, članak 1. točka 7. primjenjuju se od 1. siječnja 2015.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*